

HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 17221
Tarih : 01.04.2026

42917

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Onur DÜŞÜNMEZ
Hakkari Milletvekili

Üniversiteye başlama yaşının 15'e düşürülebileceğine ilişkin açıklamanız sonrasında, Eğitim-Sen tarafından yapılan açıklamalar ve kamuoyuna yansıyan tartışmalar; Bakanlığınızın, çocukların fiziksel, bilişsel ve psiko-sosyal gelişim evrelerini göz ardı eden, "erken mezuniyet" ve "hızlandırılmış eğitim" odaklı bir yapıya yöneldiğini göstermektedir. 15 yaşında bir çocuğun üniversiteye başlatılmasına dair yaklaşımlar, çocuğun oyun, akran etkileşimi ve gelişimsel olgunluk haklarını ihlal etme riski taşımaktadır.

DEM Parti olarak savunduğumuz; anadilinde, demokratik, bilimsel ve cinsiyet özgürlükçü eğitim ilkeleri; eğitimin bir "yarış" veya "erken işgücü yetiştirme merkezi" olarak görülmesine karşıdır. Özellikle anadili Türkçe olmayan ve ekonomik eşitsizliklerle boğuşan çocukların bu tip "hızlandırılmış" modellerle daha da dışlanması, eğitimde adaleti onarılmaz biçimde zedeleyecektir.

Bu bağlamda;

- 1- 15 yaşındaki çocukların yükseköğretim kademesine geçişini öngören herhangi bir mevzuat çalışması veya pilot uygulama planı bulunmakta mıdır? Bu yaş grubunun üniversite ortamındaki akademik ve sosyal yüke uygunluğuna dair Bakanlığınız elinde hangi bilimsel raporlar mevcuttur?
- 2- Mevcut eğitim sisteminde anadilinde eğitim hakkından mahrum bırakılan ve bu nedenle akademik süreçte dezavantajlı konumda olan çocuklar düşünüldüğünde; "erken mezuniyet" modellerinin bu çocuklar aleyhine yeni bir "eleme mekanizması" oluşturacağı öngörülmekte midir?
- 3- Son 5 eğitim-öğretim dönemi baz alındığında; açık öğretim liseleri veya sınavla sınıf atlama gibi yöntemlerle normal süresinden önce mezun edilen öğrenci sayısı kaçtır? Bu verilerin illere ve cinsiyete göre dağılımı nedir?
- 4- Çocukların gelişimsel evrelerini (oyun, sosyalleşme, ergenlik süreçleri) baypas ederek akademik rekabete sokulması, Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ilkeleriyle ne derece bağdaşmaktadır?
- 5- Bakanlığın eğitim politikalarında "hız" ve "erken mezuniyet" vurgusu yapmasının temel sebebi, sermayenin ihtiyaç duyduğu ucuz ve genç işgücünü piyasaya daha erken sunmak mıdır?
- 6- Özellikle seçim bölgesi Hakkari ve çevre illerde derslik başına düşen öğrenci sayısı ve öğretmen açığı gibi temel sorunlar çözülmemişken, "üstün yetenek" adı altında elitist eğitim modellerine odaklanılması eğitimde adalet ilkesine aykırı değil midir?
- 7- Bu tür yapısal değişiklikler planlanırken; başta Eğitim-Sen olmak üzere sendikaların, baroların çocuk hakları merkezlerinin ve Türk Psikologlar Derneği gibi sivil toplum kuruluşlarının görüşü alınmış mıdır?